

294

QVÆSTIO MEDICA

CARDINALITIIS EXAGITANDA DISPVATIONIBVS IN

SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXVI MAII M. PHILIPPO

HARDVINO DE S. IACQVES DOCTORE MEDICO, MODERATORE.

An Lethargicis Phlebotomia?

Sunt parti cuilibet sue cruces cordi, syncope, palpitationes: Hepati, hepatitis: quæ si causa habeat, Medicum haud raro decipit similitudine colici doloris: si gibba, mentitur pleuriticum. Sunt & alia eidem visceri familiaria, cachexia, hydropes, aurigines: sed maiores, quæ cerebro. In quod cadit omne genus affectus similis, non omne organici, & communis. Obstructio, quia sola sanabilis, sola ex morbis organici: ex communibus, tumores omnes, si scirrhum tollas, cerebrum afficiunt. Quod, cum sit natura frigidum, morbis frigidioribus sepe corrigitur, intemperie, obstructione, & demate. Obstruunt status aut humores, hique crassi aut tennes, pauci vel plurimi. Ab illo, prodit frequens & immoderata sternutatio, Ab his, viscidus, crassus, frigidus, apoplexia, epilepsia, carus, lethargus, catalepsis. Priora duo sunt, obstructio omnibus ventriculis: posteriora, posterioribus: sed carus, anterioribus.

Obstuctionem parit frigida intemperies: partes frigida male coquunt, excernenda retinent, coctionis reliquias, quia ignauium frigus, nec natura opus ingreditur. Hinc plurimam congestionem humoris frigidi pituitosi, prædiuntur meatus cerebri, via huiusmodi excrementorum. Quibus interclusis, prohibetur ipsa diffusio, unde putredo, ac febris. Sic putrefacta in ipso cerebro pituita, lethargus oritur, cum sopore, febre, delirio, & repentinâ obliuione coniunctus. Fit sopor ab humore multo, frigido humido, cuius facultatis sunt hypnotica, ut lactuca, magnâ quantitate exhibita. Hinc & lethargi hyeme, & hyeme somni longissimi. Qui, si immoderati fuerint, mali: lethales, si laborem adferant: Quales in peste, lethargo, & à missione sanguinis: ab acuta febre omnino mortiferi: periculosi qui permanferint manente delirio, nec sedata obliuione. Obliuosi, quia laborant eadem intemperie, solent esse somnolenti. Ac mala obliuio, quæ à rigore incidit: funesta ea, quæ in tempestate austrina, & pestiferâ.

Lethargici adeo sunt immemores, ut nec alimenta postulent, nec si poposcerint, meminerint oblatorum. Ab his prodeunt & excernuntur iniussa omnia, sputa, deiectiones, urina iumentorum similes: quæ lethales sunt & pestifera, cum fluunt imprudentibus, ut contingit ex phrenitide lethargicis. Raro spirant, sed crebro oscitant, longiori somno, morboque sepulti, decolores sunt, turgiduli, genus sublimibus: malum si manibus contremiscant. His, omnium morborum comes febris adiungitur, lenta, maligna, cum pulsu languido, raro, raro, vndoso. Cui, acuto affectu, ni citissime succurratur, breui interimet: qui sepius effugerint, conalescunt, sed facti fere purulenti. Hinc lethargus peripneumonia lethaliior. Communia sunt huic morbo auxilia, Dietetica, Pharmaceutica, Chirurgica. Dieta & in morbo & in sanitatem magna vis, quâ tamen perfecta morbi curatio, aut bonæ valetudinis potest haberi conseruatio.

HVIC affectui & affectu parti magis prosunt Pharmaceutica, ut glandes, & clysteres acres, errhina, sternutatoria. In eo aut simili symptomate, non sternutare pessimum. Conferunt & ea topica quæ profundiores somnum interturbant, qualia sunt medicamenta ingrati & foetidi odoris. Sed maximum in phlebotomia presidium: quæ una cum sanguine, febrem tollit & affectum. Eo remedio, nullum presentius, securius, præsertim in acutis, continuis, putridis, & malignis febribus, & magnis doloribus, etiam presente bubone, in agro ideâ melancholico: cuius gratiâ, febrem lauciam, pronunciare, etiam si Synochi signa concurrant, non solum alterutrius ignorantie & verum etiam deacutis, & apocis, ut apparet in virginibus & viduis, mensum suppressione laborantibus. Morbis omnibus haud prosunt omnia vacuationum genera, inueteratis, vacuatio: nascentibus, reuulsio (alterutram autem Scitio dysenteriam lethalem inuehente moliri, flagitium) non impactis adhuc in parte humoribus, deriuatio. Vacuatur humor de parte laborante: deriuatur in vicinum locum: retrahitur in contrarium, aut distansissimum.

N reuulsione, seruanda à quibus partium & videretur. Hinc pleuritidi, angina peripneumonia, hepatitidi, medetur sectio facta à directo: quæ citius quàm ex opposito, deriuat, reuellit, ac vacuat. Fit hac, nature modo: quæ, humoris die critico fundit rectâ viâ. Sed villorū rectorum, ad reuulsionem, incerta coniectio. Est lethargus œdema cerebri phlegmonodes, cum summi putredine, febre, & humorum multitudine. Quibus conuenit decoctum radicum polypodij, & acetosa, cum totâ fragaria, ut & febribus putridis, & morbis omnibus: proinde ab iisdem, indicatio refrigerantium & vacuantium sumitur. Hinc in omni febre & phlegmone, magna est in venæ sectione securitas: quæ, ut illarum accretionē cohibet, sic oppressas vires, retentos spiritus, & calorem iam pene obrutum & languentem recreat, liberatque: unde in lethargo mirè cōfert aperta cephalica ex utroque latere. Quod si non vndiquaque succurrerit, incuneatis in parte affectu humoribus, supplebit in fronte sectio: Quâ, humor noxius ab affecto loco vacuabitur: calor, & tensio temperabitur.

Ergo Lethargicis Phlebotomia.

PROPONEBAT BONAVENTURA HACHETTE PARISIENSIS ANNO DOMINI MD. CIX.